

„Váljon a szeretet ünnepévé az egész életünk”

A karácsony közeledténél alkalmából ünnepi rendezvényre került sor szerda este a Partiumi Keresztény Egyetemen (PKE). Az érkezők a díszterem előcsarnokában könyvek, divatékszerek, dísz tárgyak és képeslapok közül választhattak ki maguk vagy szeretteik számára kisebb ajándékokat. Ezután **Ráksi Lajos** re-

Ráksi Lajos

formátus egyetemi lelkész köszöntötte a jelenlévőket, majd **János Szatmári Szabolcs**, a PKE rektora beszédében kifejtette, az emberek gyakran olyan türelmetlenek, hogy az adventi várakozásban elmarad a csoda, melyet azonban fontos lenne meglátni. Ezt követte az ökumenikus istentisztelet, amelyen **Ráksi Lajos** szolgált. A lelkész Pál Timóteusnak írt első levele harmadik részéből idézett, amely Isten megjelenéséről, megtestesüléséről szól. A lelképásztor az egyének és közösségek mindennapjaiban jelen lévő félelemről, valamint a kilátástalanság érzéséről beszélt, amelyekre azonban meglátásában az az örömhír a válasz, hogy egykor megjelent valaki a Földön, aki az első karácsonykor testté lett. Szerinte

János Szatmári Szabolcs

Pék Sándor

Csabay Árpád

ezen ünnep környékén még azok is másképp viselkednek, akiknek kételyeik vannak Isten létezésével kapcsolatban, ilyenkor ugyanis jobban odafigyelnek egymásra, de ez csak ideig-óráig tart. A református egyház képviselője azt kívánta, hogy ne csak ezen a pár napon legyen része az embereknek ebben a boldogságban, hanem „válják a szeretet ünnepévé az egész életünk.” Ezután **Pék Sándor** római katolikus plébános-esperes is megosztotta ünnepi gondolatait a jelenlévőkkel, mely szerint az embernek keresnie kell a világosságot és Istent, hiszen az ünnepet is csak így lesz képes befogadni szívébe. „A múltat várakozunk, és a jövőre emlékezünk” – fogalmazott **Csabay Árpád** evangélikus lelképásztor arra

A Partiumi Keresztény Egyetem kórusa

célozva, hogy karácsonykor a kis Jézus megszületésére várakozunk, miközben Krisztus ígéretére emlékezünk, mely szerint Isten fia ismét megtestesül majd.

Az egyetemen kihelyezett kívánságládákba az egyetem hallgatói és tanárai beleteheték saját kívánságaikat, s ezek közül három teljesült is az est folyamán: volt, aki egy hajformálóval gazdagodott, egy másik jelentkező kérésére a szervezők felvették a kapcsolatot a Hit és fény autista egyesülettel, s a harmadik kívánság is teljesült, hiszen a PKE-n zajló rendezvények után az érdeklő-

dők átmehettek a Moszkva kávéházba egy zenés-táncos mulatságra.

Az esemény ünnepi hangulatáról a Partiumi Keresztény Egyetem kórusa gondoskodott Brúgos Anikó vezényletével, az énekkar egyebek között **Berkési Sándor** *Betlehem városába* című népdalrondóját, valamint ünnepi népdalokat is előadott. Szintén Brúgos Anikó vezetésével az egybegyűltek elénekelték együtt a *Dicsőség mennyben az Istennek* című karácsonyi dalt, s a rendezvény végén az egyház képviselői ünnepi áldást mondtak.

Péter Tímea Melinda

Filmvilág

A Felhőatlaszról

Vajon hogyan viselkedne ugyanaz a hat lélek megannyi különböző korban, más-más körülmények között? A századeleji szerelmesek a disztópikus jövőben is egymásra találnának? A hősök hősök maradnának-e, vagy talán gyilkosokká válnának? Tehet-e olyasmit az ember, aminek időtlen következményei lennének? A halál révén elkülönülnek-e egyáltalán egymástól a múlt-, jelen- és jövőbeli életek, vagy mindannyian egy folyamat részei és egységes egészet alkotnak?

A *Mátrix*-trilógia alkotói, a Wachowski testvérek (Lana és Andy) legújabb, *Felhőatlasz* (*Cloud Atlas*) című filmjükkel minden eddigi próbálkozásnál messzebbre merészkedtek a szemfényitogatásban. Annak az általuk egyetemesnek tekintett igazságnak a bemutatásában, amely minden társadalmi konvención és fizikai korláton fölülemelkedik. A végső, egységes igazságról tesznek tanúbizonyságot, amely meglátásukban annyira tiszta és egy, hogy variációi sem létezhetnek, s melynek – mint ahogy a film egyik hősnője, Sonmi is megfogalmazza – mindenféle szubjektív interpretálása szándékos félrevezetés.

Ha Wachowskiék a *Mátrix*-sorozattal beadták a közönségnek azt a bizonyos piros pirulát, könnyörtelenül rávilágítva, hogy a többség által elfogadott

világ nem a realitás, hanem egy konvenciónon alapuló öntudatlan állapot, egy illúzió, akkor a *Felhőatlasz* még mélyebbre ásnak a témában. Hiszen nemcsak magára az emberi kondícióra mutatnak rá, hanem behatolnak a „*Mátrix*”, vagyis az igazságot elfedő álomvilág legmélyebb, legsötétebb bugyraiba.

Korszakokon, életeken és tetteken túlmutató művükben a filmtörténetben ezidáig példátlan merészséggel boncolgatják a mindenkori elnyomás és igazságtalanság számos visszataszító megnyilvánulását: a faji, nemi és vallási megkülönböztetést, az úr-rabszolga viszonyt, az idők mellőzését, az alkotó szellem megbéklyozását, az egyeduralomra törő multinacionális cégek és a fogyasztói társadalom pusztító hatását, a vágóhidakat, a társadalom úrnak vélt „népességcsökkentési” tendenciáját, a szabadságvesztést, az emberi önpusztítást. Teszik mindezt a vidám fejfákéhoz hasonló fanyar humorral, amely a halálból és sorsszerűségből gúnyt űzve, elviselhetővé teszi a danse macabre örökös körforgását.

A film azonban jóval több egy társadalmi görbe tükörnél, hiszen reményt és megoldást is kínál a mindenkori helyzetre. Ez pedig nem másban rejlik, mint az egységben. Ahogy a *Felhőatlasz* rebellis karakterei is rámutatnak: minden élet kapcsolódik a többihez, s bár mindegyik különböző, egyik sem előbbre való a másiknál. A más-más életek és személyek közötti különbségek vagy távolságok pedig egyszerű konvenciónok, melyek csak azáltal létezhetnek, hogy nap mint nap rábólintunk azokra. Ezekről az élet természetes rendjét megmérgező konvenciónokról való megszabadulás legelső és legalapvetőbb feltétele pedig a pusztá felismerésük. A *Felhőatlasz* ezt a felismerést segíti elő, egyidejűleg a tudás felelősségének terhére is a nézők vállára róva.

Meggyőződésem, hogy a *Felhőatlasz* merész megjelenítésmódjával és mondanivalójával olyan filmtörténeti mérföldkövet jelent, amit hosszú ideig nem fog követni egyetlen hasonló kaliberű alkotás sem. Utalok itt olyan gondolatok közvetítésére, melyek cáfolják mindenféle faji megkülönböztetésen alapuló rendszer létjogosultságát, vagy épp az energiaipari vállalatok, esetleg a vágóhidak világának hithű és sokkoló bemutatására, amely nyíltan leszámol az említett létesítmények önigazolásra használt, álszent ürügyeivel. Mi sem bizonyítja jobban azt, hogy a mondanivaló mennyire aktuális és igaz, s hogy ez a klisérombolás milyen sokrétű üzleti érdekeket zavar, mint az a tény, hogy min-

den idők egyik legsikeresebb filmtrilógiájának létrehozóit új forgatókönyvükkel (amely egyébként David Mitchell brit író bestseller novelláskötetéből készült) rendre visszautasították a nagy filmprodukciónál vállalatok, s bár a Warner Brothers végül elvállalta a forgatáshoz szükséges alapellátást, a költségvetés kilencven százalékát gyakorlatilag maguk az alkotók kellett előteremtésük.

A *Mátrix* forradalmi képvilágát talán sohasem egyenlítheti ki egyetlen film sem, de látványban, izgalomban és sokkoló igazmondásban a *Felhőatlasz* nem marad el mögötte. Szerkezetileg pedig jóval sokrétűbb, s legalább ugyanannyi szinten elemezhető és élvezhető alkotás mindaz egyszerű közember, mind a legfelvilágosultabb személy számára. A Wachowski testvérek új filmje ugyanakkor megcáfolja mindazokat, akik a *Mátrix*-trilógia

szimbólumvilágában sátánista, vagy szabadkőműves elveket véltek felfedezni. Bár a *Felhőatlasz* is számmisztikában, névi és grafikai szimbólumokban bővelkedő alkotás, történetében nyíltan megtagadja az erősebb győz elvét, valamint a piramisszerűen felépített hierarchikus társadalmi rend életképességének gondolatát is. Ehelyett egy boldogabb, a pillangóhatás elvén alapuló realitást javasol, melyben egyetlen őszinte emberi erőfeszítés sem vész el, s melyben minden apró cselekedet az egyén számára átláthatatlan reakciólánc létfontosságú részét képezi, amely hozzájárul az időtlen egészhez. Lélegzetelállító és lélekfelemelő alkotás, amely kiragadja az embert mindennapi létéből és rálátást ad egyetemes szerepére, s amely többszöri megnézés esetén mindig újabb felfedezések lehetőségét nyújtja. Ajánlom mindenkinek.

Szombati-Gille Tamás